

BIBOB beleidslijn horeca- en seksinrichtingen

Gemeente Voorst

Doel van de Wet BIBOB

De wet BIBOB, de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen Openbaar Bestuur, is op 1 juni 2003 in werking getreden en geeft de gemeente de mogelijkheid zich te beschermen tegen het risico dat ongewild criminele activiteiten worden gefaciliteerd. De gemeente verleent immers vergunningen en verstrekt subsidies aan burgers en bedrijven. Het kan gebeuren dat deze vergunning of subsidie wordt gebruikt voor criminele activiteiten, of om uit criminele activiteiten verkregen vermogen te benutten.

Hetzelfde geldt voor de rol van de gemeente als contractpartij bij aanbestedingen in de sfeer van ICT, milieu en bouw. Ook hierbij kan het voorkomen dat de opdrachtnemer criminele activiteiten heeft ontplooid en geld wil wassen of met het werk criminele activiteiten gaat ontplooiën.

De wet BIBOB geeft gemeenten een instrument in handen om zich tegen dit risico te beschermen, namelijk een extra weigeringsgrond om vergunningen of subsidies te weigeren of in te trekken of aanbestedingen niet te gunnen, (art. 3).

In de wet BIBOB is bepaald dat aan het bureau BIBOB een advies gevraagd kan worden om in het concrete geval te beoordelen of er sprake is van een ernstige mate van gevaar dat er strafbare feiten gepleegd zullen worden, dan wel zwart geld wit gewassen zal worden.

Gemeenten kunnen zelf bepalen op welke wijze zij gebruik wensen te maken van de mogelijkheden van de wet BIBOB.

De gemeente heeft ervoor gekozen de mogelijkheden van de wet gefaseerd in de voeren en in 2004 te starten met de vergunningen op het gebied van horeca- en seksinrichtingen.

In deze beleidslijn wordt aangegeven hoe de gemeente om zal gaan met aanvragen bij het bureau BIBOB en wordt ingegaan op de consequenties voor de aanvragers van een vergunning op het gebied van horeca- en de seksinrichtingen.

Het gaat om de vergunning op grond van artikel 3 van de Drank- en Horecawet en een APV-vergunning voor een seksinrichting (inclusief escort-vergunningen).

De gemeente zal daarom bij de procedure van vergunningverlening (of controle van de vergunning die kan leiden tot intrekking daarvan) steeds onderzoeken of artikel 3 van de wet BIBOB van toepassing is.

Artikel 3 bevat samengevat, de volgende elementen:

1. een overheidsorgaan kan op basis van de Wet BIBOB een vergunning of subsidie weigeren of intrekken wanneer er sprake is van ernstig gevaar dat de beschikking mede gebruikt zal worden voor:

- a) het benutten van voordelen uit strafbare feiten
- b) het plegen van strafbare feiten

2. Wanneer een redelijk vermoeden bestaat dat ter verkrijging van de aangevraagde dan wel gegeven beschikking een strafbaar feit is gepleegd (bijvoorbeeld valsheid in geschrifte of omkoping).

Onderzoek door de gemeente zelf

In het kader van de wet BIBOB zal de gemeente een onderzoek instellen om te beoordelen of van een dergelijke situatie sprake is. Dit onderzoek behelst in ieder geval de controle en analyse van:

-de door de aanvrager/houder van de vergunning beantwoorde vragen die zijn opgenomen in het standaard aanvraagformulier

-de door hem/haar aangeleverde documenten die moeten worden meegestuurd op grond van het standaard aanvraagformulier

- eventuele extra, op verzoek van de ambtenaar, aangeleverde documenten of informatie

- open bronnen onderzoek (Kamer van Koophandel, Kadaster enz.).

Overigens zal de gemeente uiteraard ook de bestaande weigeringsgronden die te maken hebben met de integriteit van de aanvrager, zoals de eis niet in enig opzicht van slecht levensgedrag zijn, alsmede de eisen genoemd in het besluit zedelijkheidseisen, behorend bij de Drank- en Horecawet onderzoeken. Indien reeds op grond van één van deze gronden de vergunningen geweigerd dient te worden, zal dit uiteraard geschieden.

Als de gemeente op basis van het eigen onderzoek in het kader van de Wet BIBOB genoeg aanwijzingen heeft om in redelijkheid te kunnen vermoeden dat er sprake is van een ernstig gevaar als bedoeld in de wet, zal de gemeente de vergunning kunnen weigeren. Hierbij dient in acht te worden genomen dat in de Wet BIBOB (art. 4) is opgenomen dat de weigering het standaardvragenformulier als bedoeld in art. 30 van de wet volledig in te vullen als een ernstig gevaar wordt aangemerkt.

Aanvraag om advies in een concreet geval bij het bureau BIBOB

Indien na dit eigen onderzoek vragen blijven bestaan over:

- 1) de bedrijfsstructuur of
- 2) de financiering of
- 3) omstandigheden in de persoon van de aanvrager

kan het bestuursorgaan dat voor de afgifte van de vergunning verantwoordelijk is, hierna te noemen 'het bevoegd gezag' een advies vragen bij het landelijk bureau BIBOB. (art. 9). Een toetsing aan de wet BIBOB met behulp van een advies, geldt in beginsel als een uiterste middel om de integriteit van een betrokken (rechts)persoon te controleren. Het betekent een zware inbreuk op de privacy en er dient voldaan te zijn aan de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit. Het bevoegd gezag zal, zoals hierboven ook is uitgewerkt eerst gebruik dienen te maken van minder ingrijpende maatregelen. Tevens is een aanvraag van een BIBOB advies slechts gerechtvaardigd indien het gaat om een voldoende verdenking of een kwetsbaar voor misbruik vatbaar besluit met redelijke financiële of maatschappelijke belangen.

Ook indien het Openbaar Ministerie de tip geeft advies te vragen over de verlening of intrekking van een vergunning aan het landelijk bureau BIBOB, zal het bevoegd gezag dit advies ook daadwerkelijk vragen.

Het aanvragen van een advies bij het bureau BIBOB is geen beschikking in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht. Hiertegen kan derhalve geen bezwaar of beroep worden ingesteld. Wel is het de aanvrager van een vergunning ten alle tijde toegestaan de aanvraag terug te trekken.

Het onderzoek door het landelijk bureau BIBOB

Het landelijk bureau BIBOB zal, als er een advies is gevraagd, een nader onderzoek instellen en een advies uitbrengen over de mate van gevaar, als bedoeld in art 3 van de wet. Het landelijk bureau valt onder het ministerie van Justitie en heeft inzage in een aantal openbare en gesloten bronnen (bijvoorbeeld bij de belastingdienst, politie en justitie) en kan hierdoor een meer diepgaand onderzoek verrichten dan de gemeente.

Welke personen en bedrijven worden in het onderzoek betrokken

Uiteraard wordt de betrokkene, in dit geval de aanvrager van de vergunning zelf onderzocht. Daarnaast wordt onderzocht of deze misschien een relatie heeft tot strafbare feiten als bedoeld in de wet BIBOB. Dit betekent dat ook andere personen kunnen worden betrokken in het onderzoek. In artikel 3 van de wet is bepaald dat betrokkene in relatie staat tot strafbare feiten als die feiten door een ander gepleegd zijn en deze persoon

1. direct of indirect leiding geeft of heeft gegeven aan betrokkene, dan wel
2. zeggenschap over heeft dan wel heeft gehad over betrokkene, dan wel
3. vermogen verschaft dan wel heeft verschaft aan betrokkene, dan wel
4. in een zakelijk samenwerkingsverband tot hem staat.

Deze andere personen kunnen dus ook worden betrokken in het onderzoek.

De gemeente heeft de bestaande aanvraagformulieren voor vergunningen die hier worden bedoeld uitgebreid met een bijlage, waarin de vragen die genoemd zijn in artikel 30 van de wet BIBOB zijn opgenomen. Hierin wordt onder meer gevraagd wie de leidinggevenden dan wel vermogensverschaffers van betrokkene zijn en wat de wijze van financiering is. Al deze personen moeten er derhalve rekening mee houden dat zij onderworpen kunnen worden aan een BIBOB onderzoek.

Procedure

De gemeente doet het verzoek tot een adviesaanvraag bij het landelijk bureau BIBOB. Als er een BIBOB-advies wordt aangevraagd zal de aanvrager/houder van de vergunning worden geïnformeerd door de gemeente. In slechts enkele uitzonderingssituaties kan het Bureau BIBOB contact opnemen met de aanvrager en alleen met betrekking tot bepaalde gegevens. Het betreft de volgende uitzonderingssituaties: het door de aanvrager ingevulde formulier(en) bevat onvoldoende gegevens om het onderzoek goed te kunnen voeren; de verkregen gegevens stemmen niet met elkaar overeen. Het landelijk bureau BIBOB zal geen direct contact opnemen met de andere bij het onderzoek betrokken personen of bedrijven. Eventuele aanvullende vragen van het landelijk bureau BIBOB voor de andere bij het onderzoek betrokken personen of bedrijven zullen via de gemeente aan betrokkenen worden gesteld. Het bureau BIBOB moet in beginsel binnen vier weken adviseren aan de gemeente. Deze termijn kan met nog eens vier weken worden verlengd. Het bureau BIBOB zal hiervan de gemeente in kennis stellen. De gemeente zal de aanvrager hiervan op haar beurt in kennis stellen. De beslistermijn voor de gemeente om te beslissen op de vergunningaanvraag wordt opgeschort gedurende de adviestermijn van het landelijk bureau. De gemeente moet in ieder geval binnen 16 weken beslissen op de vergunningaanvraag. De gemeente zal, indien er het voornemen bestaat een negatieve beslissing te nemen op grond van een BIBOB- advies, de betrokkene in de gelegenheid stellen zijn zienswijze naar voren te brengen, betrokkene kan dan het BIBOB advies inzien. Derden die genoemd zijn in de beslissing worden aangemerkt als belanghebbenden in de zin van artikel 4:8 Awb en moeten, indien te verwachten is dat zij hiertegen bedenkingen hebben, ook in de gelegenheid worden gebracht om hun zienswijze naar voren te brengen. Dat zal altijd wel het geval zijn. Derden hebben overigens niet het recht om het advies in zijn geheel in te zien. Tegen de uiteindelijke beslissing van de gemeente waarin een BIBOB- advies is verwerkt kan wel bezwaar en beroep worden aangetekend, niet tegen de beslissing van de gemeente om een BIBOB- advies aan te vragen.

Geheimhoudingsplicht

Het advies van het bureau zal worden gebruikt ter onderbouwing van de uiteindelijke beslissing omtrent de verlening dan wel intrekking van de vergunning. Het advies moet geheim worden gehouden en slechts gegevens die noodzakelijk zijn ter motivering van de gevraagde vergunning, zullen worden bekend gemaakt aan de betrokkene en worden opgenomen in de beslissing op de vergunningaanvraag. Indien betrokkene gebruik wenst te maken van zijn recht een zienswijze in te dienen, heeft hij wel recht op inzage van het gehele advies. Gegevens over derden, die noodzakelijk zijn ter motivering van het besluit zullen ook aan deze derden ter kennis worden gebracht.

Indien een zekere mate van gevaar door het landelijk bureau wordt aangegeven, maar dit niet als ernstig wordt gekwalificeerd, of indien dit uit het onderzoek van de gemeente zelf komt, kunnen extra voorwaarden aan de vergunning worden gesteld.

Drie soorten adviezen

Het bureau kan drie soorten adviezen afgeven:

- er is sprake van een ernstig gevaar (als bedoeld in artikel 3 van de wet BIBOB);
- er is sprake van een mindere mate van gevaar;
- er is sprake van geen gevaar.

In het eerste geval dient de gemeente af te wege of in dit concrete geval inderdaad de vergunning geweigerd zal worden op grond van de wet BIBOB.

In het derde geval kan de vergunning niet geweigerd worden op grond van de wet BIBOB. Er kunnen omstandigheden aanwezig zijn dat de gemeente, ondanks het advies doet besluiten de vergunning te verlenen. Net zoals in het tweede geval kunnen er extra voorwaarden verbonden worden aan de vergunning, zoals bijvoorbeeld het periodiek overleggen van de boekhouding om beter te kunnen controleren of er inderdaad geen sprake is van een situatie bedoeld in artikel 3 van de wet.

Vastgesteld door de burgemeester, onderscheidenlijk het college van burgemeester en wethouders op 31 augustus 2004 en gewijzigd op 17 oktober 2006.

secretaris,

burgemeester,